

Chính sách miễn, giảm thuế và một số nghĩa vụ khác với Nhà nước trong bối cảnh Dịch COVID-19

Lê Mai Phương

Tư vấn Luật

VPLS NHQuang&Cộng sự

Cập nhật 31/03/2020

Về việc gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp do ảnh hưởng bởi Dịch COVID-19

Ngày 03/03/2020, Tổng cục Thuế đã ban hành Công văn 897/TCT-QLN năm 2020 về gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp do ảnh hưởng bởi dịch bệnh COVID-19 (**Công văn 897**), chỉ đạo triển khai việc thực hiện gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp cho người nộp thuế (**NNT**), đặc biệt trong bối cảnh bùng phát Dịch COVID-19 tại Việt Nam. Công văn 897 ghi nhận việc bùng phát Dịch COVID-19 tại Việt Nam là căn cứ để áp dụng gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp thuế cho NNT gặp thiệt hại, khó khăn do bùng phát dịch¹.

Cụ thể, các tổ chức (bao gồm doanh nghiệp), hộ gia đình, cá nhân,...² gặp khó khăn trong sản xuất, kinh doanh do ảnh hưởng của Dịch COVID-19 có thể yêu cầu cơ quan thuế gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp thuế. Hồ sơ yêu cầu gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp thuế về cơ bản³ bao gồm: (i) Văn bản của NNT đề nghị gia hạn nộp thuế/miễn tiền chậm nộp; (ii) Biên bản kiểm kê, đánh giá giá trị vật chất thiệt hại/Biên bản xác định mức độ, giá trị thiệt hại về tài sản do cơ quan có thẩm quyền lập; (iii) Văn bản của cơ quan có thẩm quyền xác nhận việc NNT có thiệt hại; (iv) Hồ sơ bồi thường thiệt hại được cơ quan bảo hiểm chấp nhận bồi thường; (v) Hồ sơ quy định trách nhiệm của tổ chức, cá nhân phải bồi thường. Đối với trường hợp đề nghị gia hạn nộp thuế, tài liệu số (iv) và (v) là 02 tài liệu bắt buộc; trong khi đó, đối với trường hợp đề nghị miễn tiền chậm nộp, thì 02 tài liệu này là tùy chọn.

¹ Văn bản hợp nhất 14/VBHN-BTC năm 2017 hợp nhất Thông tư hướng dẫn Luật quản lý thuế; Luật quản lý thuế sửa đổi và Nghị định 83/2013/NĐ-CP do Bộ Tài chính ban hành (**VBHN 14**), Điều 31, khoản 1, điểm a; Điều 35, khoản 1

² VBHN 14, Điều 1, khoản 1

³ VBHN 14, Điều 31, khoản 3, điểm a; VBHN 14, Điều 35, khoản 3, điểm a, điểm b.1

Hiện tại, Công văn 897 là công văn Tổng cục Thuế gửi các cục Thuế cấp tỉnh đề nghị triển khai việc thực hiện gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp do diễn biến của Dịch COVID-19. Do vậy, Công văn này chỉ trích dẫn một phần nội dung Thông tư hướng dẫn Luật quản lý thuế; Luật quản lý thuế sửa đổi và Nghị định 83/2013/NĐ-CP mà chưa trích dẫn hoặc hướng dẫn một số nội dung quan trọng khác như phạm vi số tiền thuế được gia hạn nộp và thời gian gia hạn nộp thuế⁴; số tiền chậm nộp được miễn⁵... Ngoài ra, Công văn 897 cũng chưa có nội dung hướng dẫn riêng cho NNT trong trường hợp gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp do bùng phát Dịch COVID-19.

Cho đến thời điểm hiện tại, Bộ Tài chính vẫn đang trong quá trình soạn thảo Nghị định gia hạn thời hạn nộp thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân và tiền thuê đất và yêu cầu các cục thuế cấp tỉnh nhanh chóng cập nhật nội dung Dự thảo tới NNT trên cơ sở sớm ban hành và áp dụng Nghị định này⁶. Liên quan đến việc gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp thuế, bên cạnh Công văn 897, các doanh nghiệp cần lưu ý các quy định pháp luật liên quan, đặc biệt là Dự thảo nghị định nói trên để có phương án đề nghị gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp kịp thời, đảm bảo các quyền và lợi ích hợp pháp của mình.

VỀ CÁC CHÍNH SÁCH ƯU ĐÃI VỀ BẢO HIỂM XÃ HỘI (BHXH), KINH PHÍ CÔNG ĐOÀN DO ẢNH HƯỞNG BỞI DỊCH BỆNH COVID-19

Chính sách về BHXH

Nhằm hỗ trợ doanh nghiệp bị ảnh hưởng nặng nề bởi Dịch COVID-19, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, BHXH Việt Nam đã ban hành một số công văn chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện việc tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất đối với đối tượng bị ảnh hưởng bởi Dịch COVID-19, bao gồm (i) Công văn 797/LĐTĐ-BHXH ngày 09/03/2020 hướng dẫn việc tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất đối với doanh nghiệp gặp khó khăn do Dịch COVID-19 (**Công văn 797**); Công văn 860/BHXH-BT ngày 17/3/2020 về tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất đối với đối tượng bị ảnh hưởng bởi Dịch COVID-19 (**Công văn 860**).

Theo đó, tới các cơ quan, đơn vị, tổ chức, doanh nghiệp (gọi chung là doanh nghiệp) thuộc các ngành nghề dịch vụ *vận tải hành khách, du lịch, lưu trú, nhà hàng và các ngành nghề đặc biệt khác* gặp khó khăn vì Dịch COVID-19 sẽ được tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất. Trường hợp gặp khó khăn bao gồm: (i) không bố trí được việc làm cho người lao động, trong đó số lao động thuộc diện tham gia BHXH phải tạm thời nghỉ việc chiếm ít nhất 50% tổng số lao động có mặt trước khi tạm dừng sản xuất, kinh doanh, hoặc (ii) bị thiệt hại trên 50% tổng giá trị tài sản do thiên tai, hỏa hoạn, dịch bệnh, mất mùa gây ra (không kể giá trị tài sản là đất)⁷. Cần lưu ý rằng, việc xác định số lao động thuộc diện tham gia BHXH tạm thời nghỉ việc

⁴ Theo điểm a, khoản 2, Điều 31, VBHN 14, NNT được gia hạn số tiền thuế nợ tính đến thời điểm xảy ra dịch COVID-19 nhưng tối đa được vượt quá giá trị vật chất bị thiệt hại (= tổng giá trị tổn thất về tài sản trừ phần được bồi thường do tổ chức, cá nhân chịu trách nhiệm thanh toán theo quy định của pháp luật).

Thời gian gia hạn nộp thuế tối đa không quá 02 năm (tùy mức thiệt hại vật chất so với tổng tài sản ghi trên sổ sách kế toán quý liền kề trước thời điểm xảy ra thiệt hại), kể từ ngày hết thời hạn nộp thuế.

⁵ VBHN 14, Điều 35, khoản 2

⁶ Công văn 1307/TCT-CS của Tổng cục Thuế ngày 27/03/2020 về Nghị định gia hạn nộp thuế và tiền thuê đất

⁷ Nghị định số 115/2015/NĐ-CP, Điều 16, khoản 1, khoản 2

và xác định giá trị tài sản bị thiệt hại sẽ do cơ quan nhà nước có thẩm quyền thực hiện dựa trên thông tin NSDLĐ cung cấp⁸. Trong thời điểm hiện tại, các doanh nghiệp đủ điều kiện sẽ được tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất cho đến hết tháng 6/2020, trong trường hợp đến hết tháng 6/2020 Dịch COVID-19 vẫn chưa thuyên giảm và doanh nghiệp có đề nghị thì có thể được xem xét, giải quyết tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất đến tháng 12/2020⁹. Cần lưu ý rằng khi hết thời hạn tạm dừng, doanh nghiệp sẽ tiếp tục đóng BHXH và đóng bù cho thời gian tạm dừng đóng, số tiền đóng bù không phải tính lãi chậm nộp¹⁰.

Chính sách về kinh phí công đoàn

Nhằm tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, đảm bảo an sinh xã hội ứng phó với Dịch COVID-19, ngày 18/03/2020, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã ban hành Công văn 245/TLĐ về lùi thời điểm đóng kinh phí công đoàn đối với doanh nghiệp bị ảnh hưởng bởi Dịch COVID-19. Theo đó, doanh nghiệp có số lao động đang tham gia BHXH phải tạm thời nghỉ việc chiếm ít nhất 50% tổng số lao động thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc được lùi thời điểm đóng kinh phí công đoàn 6 tháng đầu năm 2020 đến ngày 30/06/2020. Nếu sau thời điểm này Dịch COVID-19 chưa thuyên giảm và doanh nghiệp còn tiếp tục khó khăn thì được lùi tiếp đến 31/12/2020¹¹. Tương tự với việc tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất, doanh nghiệp cần nộp bù khoản kinh phí công đoàn nói trên sau khi hết thời hạn được lùi thời điểm đóng.

Có thể nhận thấy rằng, các công văn liên quan đến chính sách ưu đãi ưu đãi BHXH, kinh phí công đoàn đều là những công văn do cơ quan Trung ương gửi các cơ quan địa phương yêu cầu triển khai các chính sách ưu đãi này mà không phải hướng dẫn cụ thể dành cho các đối tượng được ưu đãi. Vì vậy, người dân và doanh nghiệp cần tra cứu thêm các quy định có liên quan hoặc gửi công văn tham vấn cơ quan nhà nước (nếu có vướng mắc) để được kịp thời giải quyết quyền lợi. Chúng tôi sẽ tiếp tục cập nhật thêm thông tin mới khi có các văn bản từ các cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

Lưu ý: Các nội dung trong bản thông tin pháp lý này là miễn phí, nhằm hỗ trợ cộng đồng và hạn chế các hậu quả pháp lý do Dịch COVID-19 gây ra. Độc giả cần liên hệ với luật sư hoặc người có kiến thức pháp luật để được tư vấn thêm về giải pháp áp dụng phù hợp nhất đối với từng trường hợp cụ thể.

Với mục tiêu hỗ trợ người dân, doanh nghiệp trong việc giảm thiểu rủi ro pháp lý từ Dịch COVID-19, chúng tôi không giữ bản quyền những nội dung ý kiến này. Mọi người có thể chia sẻ để giúp cộng đồng có thêm thông tin cho việc xử lý các tình huống, vướng mắc phát sinh do Dịch COVID-19. Chúng tôi cũng sẽ thường xuyên cập nhật các thông tin mới để cung cấp cho độc giả nhiều hướng dẫn kịp thời và hữu ích.

Độc giả vui lòng liên hệ với chúng tôi qua hòm thư contact@nhquang.com trong trường hợp phát hiện có nội dung nào chưa phù hợp, chưa thấu đáo hay vì một lý do nào khác. Chúng tôi vô cùng cảm kích.

Hy vọng tất cả chúng ta được bình an và hạn chế được rủi ro, tổn thất từ Dịch COVID-19.

⁸ Thông tư 59/2015/TT-BLĐTBXH, Điều 28, khoản 2

⁹ Công văn 860, mục 1.b

¹⁰ Luật BHXH 2014, Điều 88, khoản 1, điểm b

¹¹ Công văn 245/TLĐ, mục 1